

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leto . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: Chelsea 3-3878

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 270. — ŠTEV. 270. NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 17, 1933. — PETEK, 17. NOVEMBERA 1933

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XII.

AMER. DELAV. FEDERACIJA PROTI PRIZNANJU RUSIJE

PREDSED. ROOSEVELT BO NAJBRŽ ŠE PRED SVOJIM ODHODOM NA JUG PRZNAL SOVJETSKO UNIJO

Predsednik Ameriške Delavske Federacije, Wm. Green, zatrjuje, da povzročajo boljševski štrajke. — Federacija je odločno proti komunistom. Predsednik in sovjetski komisar za zunanje zadeve razpravlja o važnih trgovskih zadevah.

WASHINGTON, 16. novembra. — Poročila, prihajajoča iz ruskih in vladnih virov, naznajo, da bo predsednik Roosevelt že jutri priznal vlado Sovjetske Unije.

Jutri zvečer bo predsednik odpotoval na kratek oddih v Warm Springs, Ga., in hoče pred svojim odhodom urediti vse važne zadeve, med katerimi je brez dvoma najvažnejša — priznanje Sovjetske Unije.

Uradniki državnega departmента, ki so s poganjani v neposredni zvezi, pravijo, da sta se Litvinov in predsednik sporazumela glede vseh važnih vprašanj.

Danes sta se posvetovala o važnih trgovskih zadevah. Če sta prišla do kakega zaključka, ni znano.

Poljedelski tajnik Wallace je rekel, da je posebno proti temu, da bi dobila Rusija dolgoročen kredit v svetu nakupa ameriških poljedelskih produktov, dokler bodo Združene države vztrajale pri politiki visoke carine.

Drugi uradniki so zato, da se dovoli Rusiji dolgoročen kredit ter se pri tem sklicujejo na dejstvo, da je Sovjetska Unija v teku šestnajstih let svojega obetanka točno zadostila vsem svojim denarnim obveznostim.

Rosevelt in Litvinov sta se predvsem sporazumela glede treh glavnih točk, ki so naslednje: — vprašanje dolgov, propaganda in verske zadeve.

Mednarodna Liga za mir in svobodo je danes v posebnem pismu pozvala predsednika, naj prične po priznanju moskovske vlade delovati za splošno razorožitev.

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Četudi sta imela predsednik Roosevelt in Litvinov v četrtek zopet dve konferenci, še ni bila vgladena pot za priznanje Rusije, vendar pa zagotavljajo dobrino praučeni krogi, da bo tozadovna pogodba sklenjena, predno odpotuje predsednik v Warm Springs, Georgia.

Zavlačevanje pogajanji nudi nasprotnikom priznanja Rusije priložnosti, da pritiskajo na predsednika ter mu pošiljajo svoje proteste proti priznanju.

Predsednik American Federation of Labor, Wm. Green, je predložil predsed. Rooseveltu 187 strani dolgo spomenico, v kateri dolži sovjetsko vlado, da tajno agitira med ameriškim delavstvom in razširja med njimi komunizem. Green ne zahteva samo, da predsednik prizna Rusijo pod pogojem, da ne bo več razširjala svoje propagande v Ameriki, temveč da se tudi odpove Tretji internacionali. Tudi združena ukrajinska društva iz New Yorka so izročila predsedniku protest proti sovjetski vladi, katero dolži, da je kriva, da stradajo 4 milijoni Ukrajincev.

Po posvetovanju z Litvinom je bilo naznанено iz Bele hiše, da pogajanja normalno napredujejo. Četudi pogajanja do odhoda predsednika Roosevelta še ne bodo končana, s tem še ne bodo prekinjena, kajti Roosevelt bo mogoče povabil Litvinova v Warm Springs, kjer se bodo zopet nadaljevala.

Toda Litvinov kaže veliko vznemirjenje in mogoče ne bo sledil Rooseveltu na jug. Nad Rooseveltovim načinom je zelo začuden, kajti želel je priznanje, ne da bi pogajanja posegala pregloboko v zadeve obeh držav. Četudi je pri pogajanjih prišlo na čane zahteve privatnih podjetij proti sovjetski vladi.

Nad poldruži tisoč štrajkov v letosnjem letu

PRISTAJALIŠČA NA MORJU

Trgovski tajnik bo postavil poskusno postajo. — Pozneje bodo zgrajene po celi Atlantiku.

Washington, D. C., 16. nov. — Trgovski tajnik Roper je naznamnil, da je administracija za javna dela dovolila \$1.500.00 za morski avijatični pristajališča, ki bo za poskus zgrajeno 500 milj od obrežja. To pristajališče bo pa imelo samo četrt obseg običajnih pristajališč.

Roper je rekel, da bodo pozneje, ako se ta poskus obnese, zgrajeno 1250 čoljev dolga pristajališča v oddaljenosti 500 milj čez celo ocean do Evrope.

Poskusno pristajališče bodo gradili štiri mesece. Vsa postajališča čez morje bi veljala 30 milijonov dolarjev in 80% te vso bi šlo za delavce, ki bi bili zapošleni skozi dve leti.

Ta načrt bora še potrditi državnemu departmantu, ki bo najbrže hitro dovolil.

Izvedenci v avijatiki so natančno proučevali ta načrt in izjavljajo, da bi ti plavajoči otoki bili popolnoma varni in bi bilo z njihovo pomočjo mogoče vzdrževati poštni in potniški zračni promet med poglavitim mestoma ob Atlantiku in Združenih državah in med evropskimi poglavitim mestoma.

TOVORNI PARNIK SE JE POTOPIL

Valencia, Španjska, 16. nov. — Dva parnika sta sporočila, da nista našla sledi angleškega tovornega parnika "Saxilby" na kraju, na katerem je bil naznamnen, da se v obupnem stanju bori z razburkanim morjem. Tudi ni nikakoga sledu o posadki 27 mož, ki so se rešili v čolne s ponosrečenega parnika.

S kraja nesreča sta sporočila to naznameno holandski parnik Boschdyk in angleški parnik Manchester Regiment, ki poročata, da je zrak čist in je mogoče daleč videti.

Mačo prej je parnik Berengaria sporočil, da je onustil iskanje in da nadaljuje svojo pot proti Cherbourg.

Parniki, ki so hiteli ponesrečenemu parniku na pomoč, naznamajo, da ni nikakoga upanja, da bi mogel ostati kakšen na tako razburkanem morju in so najbrži vrnili mornarji utonili.

ŽELEZNIŠKA NESREČA

Columbus, Ohio, 16. noveembra. Na nekem križišču blizu Worthingtona je skočil s tira sedem železniških voz ekspresega vlaka.

Kot pravi poročilo, ni bil nikdo ubit in le malo jih je lahko poskodovan.

Vrsto tudi vprašanje vere, se temu sovjetska vlada ne upira. Največja zapreka so dolgoročni terjatve, propaganda in trgovski odnosaji.

Neka trgovska skupina priporoča predsedniku, da postavi ameriško trgovsko korporacijo, ki naj upravlja trgovino z Rusijo. Dobiček iz te trgovine naj bi se stekal v sklad, iz katerega naj bi bile platenje obveznosti.

WELLES PRI ROOSEVELTU

Predsednik je pozval poslanika v Warm Springs. Poročal mu bo o položaju na Kubi.

Washington, D. C., 16. nov. — Namestnik državnega tajnika William Phillips je naznamnil, da je vse pripravljeno, da bo ameriški poslanik na Kubi Summer Welles z aeroplonom v nedeljo prišel v Warm Springs na posvetovanje s predsednikom Rooseveltom.

Phillips je izdal sledeče naznalo:

— Z ozirom na zadnje dogodek na Kubi je poslanik Welles prosil za dovoljenje, da mu je dana priložnost, da razpravlja o položaju s predsednikom.

Ker bo koncem tedna predsednik v Warm Springs, kamor je mogoče hitro priti iz Havane, je bil predsednik takoj pripravljen sprejeti ga v nedeljo.

Po konferenci se bo Welles takoj vrnil v Havano.

Poslanik se bo z aeroplonom peljal v Warm Springs. Tozadovno prošnjo je poslanik postal v soboto, ko je bil položaj na Kubi mnogo bolj razburljiv kot sedaj.

Havana, Kuba, 16. novembra. — Predsednik Grau S. Martin ima v rokah priporočilo vojaškega sodišča, da se nad dvema voditeljema revolucije zadnjega tedna, Holmbozo Rodriguezom in Basilio Gonçalem izvrši smrtna kazenska.

Notranji minister Guiteras je rekel časnikarskim poročevalcem, da mora kabinét odločiti, ali naj bo temu priporočilo ugodeno, ali pa se naj smrtna kazenska premeni.

Rodriguez in Gonzales sta bili izmed 34 obožencev obsojeni na smrt pred vojaškim sodiščem v Camp Columbia, kjer se je pričelo vstaja, ki je zahtevala nad 150 življenj.

ANGLIJA REŠUJE KONFERENCO

London, Anglija, 16. novembra. — Anglijski zunanji minister Sir John Simon je odpotoval v Ženevo, da se posvetuje s predsednikom razorozitvene konference Arthurjem Hendersonom in zastopniki Francije, Italije in Združenih držav.

Njegovo odločitev za odhod smatrajo za nov poskus Anglike, da reši razorozitveno konferenco, ki se je zelo omajala, ko jo je predvsem predstavnik Nemčije nenadoma zapustil.

Angliška vlada je v stvari z drugimi državami, ki se zavzemajo za razorozitev, v namenu, da pridobijo Nemčijo zopet za konferenco.

Na kabinetni seji so z ozirom na Nemčijo razpravljali o sklicanju konference štirih držav. Mesto za konferenco še ni bilo določeno, omenjen pa je bil London in Rim.

Vrsto tudi vprašanje vere, se temu sovjetska vlada ne upira. Največja zapreka so dolgoročni terjatve, propaganda in trgovski odnosaji.

Neka trgovska skupina priporoča predsedniku, da postavi ameriško trgovsko korporacijo, ki naj upravlja trgovino z Rusijo. Dobiček iz te trgovine naj bi se stekal v sklad, iz katerega naj bi bile platenje obveznosti.

ODVAJALCA STA UMORILA SVOJO ŽRTEV

Odvajalec je bil aretiran, ko je telefoniral očetu umorjenega fanta za od kupinino.

San Jose, Ca., 16. novembra. — Danes se je žalostno zaključilo poizvedovanje po Broku Hartu, 22 let staremu sinu tukajšnjega uglednega trgovca, kateri je bil pred kratkim odveden.

Policija je sporočila, da sta Th. H. Thurmond in Jack Holmes mladega Harta odvedli v usmrtila, še predno sta zahtevala od njegovega očeta \$40.000 od kupinino.

Ko je hotel Thurmond daval iz neke tukajšnje garaže telefonirači Hartovemu očetu, ga je aretiral šerif W. J. Ewing. Holmes je bil par ur pozneje aretiran v nekem tukajšnjem hotelu.

Po kratkem zasišanju sta oba prisnala, da sta dne 9. novembra odvedli Harta. Na San Mateo mostu sta ga z opoko pobila do nezavesti ter za zvezala z žico in ga vrgla v vodo.

Policija trup'a dosedaj še ni našla.

Thurmond je izpovedal:

— Holmes, ki ga že več let poznam, se mu je nekega dne prizadel s predlogom, da bi miadega Harta odvedla in zahtevala od njegovega očeta bagat odkupinino. Dogovorila sva se o vseh podrobnostih in se 9. novembra zjutraj podala na delo.

Holmes je ustavil Hartov avtomobil, sedel k njemu in mu z reševanjem v roki zapovedal, naj pelje na določeno mesto. Tam sem jaz čakal v svojem avtomobilu. Hart in Holms sta nato sedla v moj avtomobil. Med vožnjo sva prisilila Harta, da nama je izročil listino, v kateri je bilo sedem doljarjev petdeset centov. Denar sva si razdelila.

— Ko smo dosegli na most, je Holmes udaril Harta z opoko po glavi, da se je onesvestil. Nato sva ga zvezala z žico, katero sem prejšnji dan kupil za 55 centov. Potem sva ga prijela, jaz za glavo, Holmes za noge, in ga preko ograje, se mi zdi, da je kazal še nekaj znakov življnosti.

Thurmond je pisal in večkrat telefoniral Hartovemu očetu, naj mu izplača štirideset tisoč dolarjev odkupinino.

Stari Hart je sporočil celo zadevo policiji, ki je dognala, odkod pričela pogajanja.

— Iz tega, da je Poljska poslala v Berlin za poslanika svojega najboljšega diplomata Lipskega, je razvidno, kako veliko važnost počasa Poljska na ta pogajanja. Lipski je bil več let načelnik uradnika za zapadno-evropske zadeve v zunanjem ministrstvu.

Trgovska pogodba, ki naj bi končala cemeljno trgovsko vojno, je poglavita točka, ki čaka rešitev. Leta 1929, ko je bil v Berlinu sodiščiščni kabinet pod Hermannom Müllerjem, so bila pričela pogajanja z trgovsko pogodbo, toda poznejši Brüningov kabinet je pogodbo zavrnil, ker je bil mnjenja, da je državni zbor ne bi potrdil.

— Ko smo dosegli na most, je Holmes udaril Harta z opoko po glavi, da se je onesvestil. Nato sva ga zvezala z žico, katero sem prejšnji dan kupil za 55 centov. Denar sva si razdelila.

Vrsto tudi vprašanje vere, se temu sovjetska vlada ne upira. Največja zapreka so dolgoročni terjatve, propaganda in trgovski odnosaji.

Neka trgovska skupina priporoča predsedniku, da postavi ameriško trgovsko korporacijo, ki naj upravlja trgovino z Rusijo. Dobiček iz te trgovine naj bi se stekal v sklad, iz katerega naj bi bile platenje obveznosti.

V BAYONNE, N. J., JE TISOČ STAVKARJEV NAPADLO TOVARNO

WASHINGTON, D. C., 16. novembra. — Zvezni senator Robert Wagner, voditelj narodnega delavskega sveta, je sporočil danes, da bo prihodnji teden napravljen poskus, kako končati veliko premogarsko stavko v državi Illinois. Wagner se je danes prvič posvetoval z governerjem Hornerom. Horner mu je natančno pojasnil položaj ter dastavil, da je napočil čas, ko je treba pozvati milico iz premogovnega okrožja.

Washington, D. C., 16. nov. — Narodna zveza tovarnarjev je včeraj objavila, da je mesec oktober zopet izbruhnilo sedemdeset novih štrajkov in da je s tem število štrajkov v tem letu narastlo na 1630. Tisoč štrajkov se je pojavilo v zadnjih šestih mesecih. V zadnjih sedmih letih skupaj ni bilo toliko štrajkov kot jih je letos.

Delaveci so izgubili sedem milijonov delovnih dni, na mezdah pa štirindvajset milijonov dolarjev.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

In celo leto vsega na Ameriko in Kanado	za New York za celo leto	\$7.40
Kanado	za pol leta	\$3.50
za pol leta	za inosemstvo na celo leto	\$7.00
za celo leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov. Dopisi bres podpisani in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se biagovati po Money Order. Pri spramnji kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejane bivališče naznamo, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chicago 3-8872

RESEN OPOMIN

Dasi naše naročnike le neradi javno opozarjam na njihovo dolžnost, smo od časa do časa skoro prisiljeni to storiti.

Te dni smo vsem, ki dolgujejo naročnino, poslali posebna pisma in opomine, naj dolg čimprej poravnajo, oziroma naročnino obnove.

Vsek, ki dobiva list, ga tudi z veseljem čita, o tem smo trdno prepričani.

Če bi naročniki vedeli, s kakšnimi težkočami se morabotiti v sedanjih časih neangleško časopisje v Združenih državah, bi niti za hip ne odlašali in takoj zadostili svoj dolžnosti.

Izdajanje slovenskega dnevnika stane vsake mesec na tisoče dolarjev. Ogromne stroške pokrivamo edinole z naročnino in s tem, kar nam prineso oglasi.

List, kot je naprimer Glas Naroda, ne dobi od nobene podporne, politične ali verske organizacije nikake podpore.

Edinole zato more biti v vseh ozirih neodvisen, ker mu nihče ne more in ne sme diktirati, kako in kaj naj piše.

Vpošteva le nasvete, ki jih dobi od svojih čitateljev.

Tega naj bi se čitatelji in naročniki zavedali, pa bi ne imeli toliko dela in stroškov z neprestanimi opominimi, ūčanki kot je ta, bi ne bilo več potrebeni.

RAZKOL V PROTESTANTSKI CERKVI

Hitler hoče biti zelo radikalni možak. To se je pokazalo pri zaanjih volitvah, ko je bilo volilec rečeno: —

— Kdor ne glasuje za vladno politiko ali kdor se ne udeleži volitev, bo smatran za veleizdajulca.

Ker se v Nemčiji kaznuje veleizdaja s smrtjo, je jasno, da se je vse podalo na volišča in oddalo za Hitlerja svoj glas.

V Nemčiji je še precej ljudi, ki bi imeli pogum izreči vlastni nezaupnico, toda politični jetniki zaenkrat še nima jo pravice glasovati. Nemški socialistični in komunistični voditelji so namreč zaprti, tisti, ki so pravočasno pobegnili preko meje, pa niso mogli iz inozemstva po pošti poslati glasovnic.

Hitlerjev radikalizem je nalezljiv, in so se ga našli tudi nekateri nemški cerkveni dostojarstveniki.

Te dni se je naprimer pojavil nemški pastor dr. Krause, ki je v javnem govoru zahteval, naj nemško luteranstvo opusti stari testament in naj odpravi križ iz cerkve.

Dr. Krause ima precej pristašev, in kaj lahko se zgodidi, da pride do razkola med nemškimi luterani.

Z odpravo križa iz cerkva si ne bodo dosti na boljem.

Saj ima nemški narod dovolj velik križ v osebi Hitlerja, in ta križ ū občudovanja vredno krotkostjo in pojavnostjo prenaša.

NAZNALILO NAROČNIKOM V CANADI

Mi smo raspolali vsem opomine, katerim je naročnina ū potek, sploh pa vsakde tudi opazi, da kdaj ima plačano naročnino poleg svogena imena na naslovu. Komur je naročnina potekla, je dolga, da je obnovljena, ker sicer smo primorani nadaljnje pošiljanje lista ustanoviti. Sedaj je najlepša prilika poravnati dolg, ker je enak dolg skoraj enako vreden kot pa nuj dolar. Zato sprejememo za nedoločen čas šest kanadskih dolarjev za celoletno naročnino ali pa tri kanadske za poletno naročnino. Pošiljate pa v registriranem pismu, ker drugače ni nobeden odgovor, če ne služljivo pismo ne kaže način izgubi. Še bolje je pa, ū posilje money-order, ker zdaj ni treba plačati tudi za menjavo.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Podnart-Kropa, Slovenija.

Moram vam sporočiti, da sem ū tukaj in Glas Naroda v redu dobivan, katerega pa prosim, da posiljate samo ū do konca tega meseca. O Božiču mislim, da se vidiemo onkraj luže. Človek, ki je neka časa tam prebil, se nikakor ne more spriznjati s tukajšnjimi razmerami, posebno kot so sedaj. Nimaš pravega človeka, da bi se resno v njim pogovarjal. Seveda, vsak, ki ū njim govoris ū občej, bo mislil in sočustoval s teboj in ti na vse pritrjaval, a same na videz, ker vsak ima v srcu le eno misel: "Kako da bi se otrezel bremen, ki ga tlačijo in da bi si ū kri pridobil".

Glas Naroda posojam za čitanje bližnjim in daljnjim, ki bi radi vedeli, kako se kaj tam delo obrača in če bodo njih strici, kakor jim navadno pravijo, kmalu spet vstanu kaj zasluziti, da jim bodo zopet pošljali za Božič in pirhe in seveda tudi za godove. Kriza je tukaj in dosti berčev in brez posebnih. Vendar po mestih in tudi po doželi pa ū priejajo veselje.

Ljudje, posebno ženske, se gospisko nosijo, gostilne so ū ravno tako polne, dasi ne tako hrupne, kot prej.

Po mestih, trgih in vaseh volijo lepotice, kraljice, kot na Dunaju in Parizu. Čudno!

Casopisi tolazijo svoje bralce — kmečke dolžnike z ureditvijo dolgov na ugoden način, kar jim ū bolj daje potuho do brezbriznosti.

Tisti pa, ki imajo posojen in hranjen, denar, se pa jeze, ali njih nihče ne sliši.

Volitve, o katerih sem zadnjič omenil, niso klerikalcem ali punktašem dobro izpadle. Dobili so le nekaj nad 50 občin izmed 300.

Malo pred volitvijo so odkrili nakano za osvoboditev dr. Korošca in njegovih kolegov, ki so shraničeni nekje v Dalmaciji in se jim dobro godi. Seveda, dolgočas jim je po politiki. Upali so potem vredno sedanje vladilo in zavladati ljudstvu na svoji način. Seveda bi se brisali dolgori, uredili kredit, ki je po mojem miščenju za dolgo časa. Pa jih je spodeloto.

O dolenjskih morileih, ki so umorili Amalijo Anžlovar v Št. Vidu, vem, da ste tedaj ob umoru in tudi sedaj čitali. Samo nuj može obsojen na smrt. Taki zločinci bi pač zasluzili več, to je, da bi jih počasi pleki kje na javnem prostoru, in še potem zadavili, da bi bilo v zgled drugim.

Značilno je, da se tu v Sloveniji taki zločini dogajajo in množiče, vsak dan malone čitamo o kakem umoru, ropu ali kaj drugega.

O veliki povodnji, ki je opustošila naše nižje kraje, vem, da tu veste. Škoda je velikanska in kdo pomagal, ker jih je toliko, ū ni konca. Dejnež ū sedaj vodnji tudi v teh krajih Kdo je rekriv, ali kaj je zakrivilo katastrofo v tolikem obsegu, se ne pa kupim sladkarji za celo korno, more povedati. Pa če bo dan za dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

Se ū spominjam, ko so bili blagi oče, Kačerjev iz Hrastja, za cerkevnega moža — in so tudi varovali ta dan vsa darila. Še jaz sem bil ene kronce deležen, ki mi jo je ta blagi mož podaril na to nedeljo. Seveda, jaz takoj na štant, kjer so vse zavilčili svetega Martina. Narod je prihajal na ta dan iz vseh krajev in donašal na oltar darila sv. Martinu, ki so ga smatrali za varuhu živine. Nekateri so prinesli olja, drugi pa so v denarju darovali. Velikokrat je kdo reklo: To je mežnar solato jedel, ker je toliko olja dobil za cerkev. Seveda to je bila mežnarjeva zadeva.

vase in po gostilnah so bili židane volje. Dobro ū vam, kako so ti vročekrni mladenci vse razbili v gostilni pri Tinču v Hrastju. No, tako je bilo, običaj je tako zahteval in tako je bilo, pa nič drugače. Seveda v tej novi domovini se potapljam v amerikanizmu.

Ako bi ne imeli gotovih kulturnih ustanov, bi že vse pozabili kaj smo prinesli v naših srečih v deželo svobode.

Zato pa moram reči, da smo mi proslavili velik kulturni praznik včeraj, ko je bila Martanova nedelja. Ta praznik je bil praznik naše pesmi. Iz naše naselbine smo se odpeljali na opero "Gorenjski slavček", katero je podal eno naše največje pevsko društvo v Ameriki. Samostojna Zarja. Bili smo vse veselo razpoloženi, ko je posebni bus odviral izpred S. N. D. Naselbine so zastopali: Besemer: Mr. John Sniežič in soprog, Mr. Velič, Mr. Brentin, Mr. Ahlin in pa hčerkica družine Slapničar. Youngstown je zastopal Mr. Anton Sniežič in soprog in naš poznani Anton Kikel; Farrell sestre Gorene, Warren pa Mrs. Vratar. Girard je bil v večini. Zato se vam vsem prav iskreno zahvalim, ker ste mi ū Šili na roke in se priklenili naši skupini.

Hvala družini Plevnik in kdo se nahaja v metropoli na obisku, naj poseti ta hotel, mu ne bo žal.

Od tukaj pa v S. N. D. Najprej smo se podali v spodnje prostore, kjer so se bruke Zarjanke skušale prav po domače, seveda v knihini pri mama Hočevar. Bili smo izborno postreženi, za kar hvala vsem Zarjanom.

No, sedaj pa pričetek opere. Mogočni zastor se dvigne in gorjenjska divna slika se pokaže s čarom slovenske zemlje, Bledom.

Kar se tiče opere, ne bom drugače reklo, kot da je za naš način do sijajno delo, da mi ga ni mogoče popisat. Vsa tri dejanja so bila dovršena tako sijajno, da se je bilo čuditi, kako je mogoče kaj tako prizakovati od pristopnih naših pevcev in pevki.

Glavne vloge so bile tako prizavljane,

REKLAMA ZA FAŠIZEM IN VOJNO

Neki Slovenec, ki je bil pred kratkim v Rimu, poroča:

Za eno popoldne sem se odigrali družbi in si ogledal fašistično razstavo. Iz gole radovalnosti sem vstopil in nisem niti slutil, kakšnega pomena je ta razstava predvsem za nas Jugoslovane. Saj tu je pokazan ves italijanski imperializem, vsa ekspanzivnost in militarizem fašizma. In vse to je usmerjeno proti naši zemlji, predvsem proti Dalmaciji. Pa naj preidem k opisu te zanimive razstave!

Nameščena je ma "Via Nazionale" v moderni palači v pompu, katerega smo sicer navajeni od fašizma, ki pa kljub temu vpliva na obiskovalec še iz severnejših krajov, kaj šele na južnega Italijana. Na širokem stopnišču straži skupina fašistov in mimo njih prideš v motranost palače. Vsa rastava je razdeljena na devetnajst prostorov v pritličju in na šest v prvem nadstropju. V prvih dvoranah je prikazan izbruh svetovne vojne, Sarajevski atentat — Gavrilo Princep konflikt med Srbijo in Avstrijo. Kot vzroki temu dogodku so naznačeni berlinski kongres, aneksija Bosne in Hercegovine, balkanske vojne in austrijsko-srbski konflikt. Tu imamo avstrijski ultimatum Srbiji, odgovor Srbije, mobilizacijo obeh držav in vojna med državama. Pripomnem naj, da Italijani tu razstavijo s tragično usodo Habsburžanov.

Pokazan je nato ves stražen spored, v katerem so se wrstili nadaljnji dogodki do svetovne vojne. Po stenah visijo izrezki iz časopisov, slike vodilnih državnikov in vse to je pokazano v tonu, ki človeka požene v to klanje in ga samoga napravi divjega. Z vso simpatičnostjo so pokazale borbe določenih skupin ljudi v posameznih državah za vojno, tako da se duec, ki ga vidimo na koncu dvorane, kako z vsemi sredstvi egitura za vojsko, gledale, ki je nekako hipnotiziran, takoj prijublji. Socialisti, ki so ga izkijuli iz svojih vrat, ga sicer vprašujejo odkod je prejel denar, da je lahko začel izdajati "Il Popolo d'Italia", pa on se ne zmeni za to in v vojno veliko govorniško sposobnostjo agitira za vojno: "La guerra è la poesia e la religione della gioventù". (Vojna je poezija in vera mladina!) Tako govorijo množicam in slavi južnovojaškega naroda. Pripravo ljudstvo mu rado verjame. Leto nato stopi Italija v vojno.

V naslednji dvorani se slavi italijanska zmaga. Omenjajo so sicer Kobarid, Piava in Soča, a vse je obdano neko svetostjo tako, da se ne upa preveč izprasevati, kako se je vse to zgodilo. Po vojni je v Italiji velik kaos. Fašisti z artileri in futuristi si z nasiljem skušajo pridobiti moč, kar se jim končno po senci "Marcia su Roma" tudi posreči. Vse to prikazano z maravnost božanskim češčenjem deuseja. Medtem pa so se vršili poboji in nasilstva fašistov. V Mussolinijem "Popolo d'Italia" se vršijo članki za članki, ki z vsem poznavanjem italijanske duše agitirajo za fašistično stranko. Najbrž danes italijanska žurnalistika me zaostaja niti za takratnim pisanjem fašističnih listov. Ko so neodgovorni ljudje poškodovali leve v Trigiru, so bile po vsej Ita-

BLAZNIKOVE Pratike za leto 1934 IMAMO V ZALOGI Cena 20c s poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

NOVICE IZ POLJANSKE DOLINE

Poljane, Slovenija.

Sedaj se že nisem nekaj časa oglašil. Mislim, da me niste preveč pogrešali. Moral sem se ukravljati z delom in pripraviti za zimo. Vsled tega nisem bil prav nič razpoložen za pisanje.

Poročila o velikanski pošodnji, ki je pred časom uničila precejšen del Slovenije, vem, da ste z zanimanjem čitali, posebno tisti, ki ste od prizadetih krajev doma. Škoda je velikanska, čez pol milijarde. Saj so bila po teh krajih celo jezera, ki so odnara vse, kar so dosegla. Še ni bilo dovolj tega, sledilo je še par manjših povodnih neprizakovan, ki so zopet odnašala, kar so ubogi poplavljenci postavili nazaj.

Poljanski dolini je bilo tokrat prizanešeno. Strah pa nam je venila napravljalo, ko smo slišali, kaj dela deževje drugod. Tako so mnogi po obvodnih krajih že izpraznjevali kleti in nizje prostornje izkušenj prejnjih povodnih. K sreči naša Sora ni takrat narašla, pač pa je narasla pred par dnevi. Škoda ni napravila, razen da je nekaterim skmetom in kupcem odnesla več drva, ki so bila zložena preblzo stranskih pritočkov, ki so ob tej prilikl zdiljali in strugo Sore napolnili.

Pred par tedni smo imeli v Sloveniji občinske volitve, ki so proti prizakovanju dokaj mirno potekle. Zmagala je vladna N. J. S. stranka, razen v 50 občinah. Nasprotniki so tudi Poljansko občino dobili zepet v roke. Tako ji bo županoval za nadaljnja štiri leta Krnišnik, t. j. Janez Debeljak iz Visokega. Pravijo, da so temu pripomogli vojščki Poljanom pri-

klopiljene občine Javorje, ki so sejo o Malijevih bratih iz Št. Vid pri Stični, ko je Andrej najebral Antona, da mu je umoril njegovo ženo, da bi se lažje oženil s svojo ljubico.

Taki in enaki zločini se vedno bolj pogosto dogajajo v Sloveniji, posebno okrog Ljubljane, na Dolenjskem in Štajerskem. Kaj te temu vzrok: čezmerna pijača, zabitosl, ali slaba tovaršija? Ne, kateri pravijo in dolže kino in "slabe" časopise, pa taki lumični posledici, pomenijo je pa kolikor toliko, če bi prišli naspretni. Sami občinske volitve bi sicer ne imele tako daleko posledic, pomenijo je pa kolikor toliko, če bi prišli naspretni. Sami občinske volitve bi sicer ne imele tako daleko posledic, pomenijo je pa kolikor toliko, če bi prišli naspretni. Sami občinske volitve bi sicer ne imele tako daleko posledic, pomenijo je pa kolikor toliko, če bi prišli naspretni.

Tudi naša dolina v tem ni mnogo na boljšem, razen, da ni pri nas tako pogosto velikih rogov in umorov, ki so skoraj na dnevnom redu drugod.

Priznati moram, da se pri nas dogajajo tativne, da tudi ropi, a počnji le redkokdaj in to navadno le od lumičov, ki pridejo od drugih.

Tako smo pred dnevi slišali, da so na Muravah pri Javarjah ujeli kmetje reparia in ga zvezali, da je zvezal v klet pri ondotrem trzovem Jerneju Jelovčanom, ki je že večkrat oglašil in pobiral razne stvari. Ko so ga vezali, je Jelovčan še z nožem osunal, katerega mu je bil prej ob nemenih lažjih okrog, prosen na molitev. Vse može misli so obrnjene na uje. Toda že naslednjih dan pozabimo na vse!

Tako je bilo za leto in tako bodo nato tudi drugi pozabili na nas!

Na dan pred Vsem svetnikom je v naši dolini kot tudi celem Štajerskem okraju navada, da

orožnikov zapolen drugod. Ropar, pri katerem so dobili vojaško knjižico, kaže, da bi doma iz Šoštanja na Štajerskem. Primesel je bil s seboj krošnjo, ki jo je nekje v Zadobiju pri Lučnah ukral.

Te dni se je pa oglašil ropar ali tati v javnorim župnišču, kjer je prebrskal vse, odnesel župniku nekaj denarja in sunčko ter gledal po skledah in lončih, če bi bilo kaj dobrega, in odnesel pete. Soveda so poslali oroznike za njim, ko je bil že bogove kje.

To hribih se v poletju pogostoto, ko ljudje delajo na polju, da jim je vlonjeno.

Polske tativne so pa čimdalje bolj pogreste, posebno jeseni. Tu zmanjka kako orodje, tam je kopan krompir, drugod vzet snop fižola iz kozoleca, in zopet tam najlepša zelnata glava iz zelnika. Takih "prednostnosti" seveda ne moremo za veliko štetni. Vzrok so največ sedanj slabi časi, ki marsikoga prisilijo, da sežeta tam, kjer se dobri.

Danes je praznik Vseh svetnikov, ali kot pri nas pravijo "Vahdan", ki pomenuje toliko, kot tam Decoration day. To je dan žalovanja za rajnimi, Romano na pokopališču, molimo in prizigamo sveče. Mnogi, ki so bili lani z nami, so letos že tam. Premišljajmo o milijonosti tega sveta. Vse je milijon, in tudi mi se prej ali slez znaideš.

Zvezl na ta dan se navadno edilkovo moliti, ker duše umrlih menita lažijo okrog, prosen na molitev. Vse može misli so obrnjene na uje. Toda že naslednjih dan pozabimo na vse!

Tako je bilo za leto in tako bodo nato tudi drugi pozabili na nas!

Na dan pred Vsem svetnikom je v naši dolini kot tudi celem Štajerskem okraju navada, da

je naprodaj radi smrti gospodarja v bližini dveh milij od Lindbergha, po zelo ugodnimi pogojih. Zidana hiša, elektrika, nov blev, krave, prešiči, kokosi, skedenj z orodjem, 35 sadnih dreves, 300 vinskih trt, tekeča voda in tank za 500 galon. Pokončni je imel dobre dohodke od kmetijstva in pa letoviščarjev. Cena \$4000. — Nadaljnja pojasnila daje Vaščin Orehek, ml., 70 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Kmetje napako hlebčkov, takosmenovanih "vahčev", katere delele beračem in ubogim, ki prihajo v obilnem številu naokrog. To vam je prav berački dan. Vse je na nogah, samo da je sposobno koš nositi. Videl boš prileteti moške, stare ženice, otroke, da tudi za molitve sposobna dekleta, ki pa nadavno zavežejo čez usta culo, bodisi radi tegi, da se jih ne pozna ali pa vidi, da so mlade. Vse prihaja z molitivo in navadno z rožnim vencem, ki pa navadno odmolio ali bolje ponavljajo par besedičecna, in to je vse, dokler jih slišiš, ker seveda se jim mudri naprej.

Hlebček ali "vahč" se dobri le malokrat, največ pa 25 parški novci ali "krome", za katero se še poleg zmanjka kako orodje, tam je kopan krompir, drugod vzet snop fižola iz kozoleca, in zopet tam najlepša zelnata glava iz zelnika. Takih "prednostnosti" seveda ne moremo za veliko štetni. Vzrok so največ sedanj slabi časi, ki marsikoga prisilijo, da sežeta tam, kjer se dobri.

Nekdaj, ko je beračenje ob tem času še bolje neslo, šlo je na ta dan s košem vse: če so premožni kmetje, kot revne gostake z otroci vred. Če niso imeli svojih, so jih pa na posodo vzel. Sli so tako doleč, da jih niso poznali. Načrati so kruha, žita in slanine, da se s košem nositi niso mogli, ampak pustili so kje, da so potem z vozom šli iskat. Slabejši kruh in žito so pokrili prasičem, boljše so spravili sami.

Taki in enaki dnevi so bili žota za beračenje, ker so tudi otroci navajali na to, ker so jih jemali s seboj.

Ko sem žel tedaj, kot sem že pisal na Hotavlje, napravila je tamnožnja okolica name najboljši vrtci. Ondi so lepe, a skromne hiše v korišči, katero od obet strani obdajajo bredu z lemo obdelanimi lazi.

Zdi se ti za hiper, kot da bi holi po Švici. Od tam vidiš Blegoš od znožja do vrha, isto tako druze hrite, ki štrle načrnete v vrak. Ko greš od Hotavljem proti Podgori, greš mimo Anžonovčeve fage. To je neklatanja Barbina žaga, ki je bila optučena in jo je pokojnik Nace pred par leti kupil in preuredil. Tudi tu se ti nudijo slike. Ob ozki zaseki na eni strani bukov gozd v strmini, v gibanji zeleni Sora, ki sedaj stoji malone tja gori do Trebišje, vsled par metrov višjega jezu, ki je pri žagi upravljeno. Na drugi strani pa cesta. Ko gledaš do v globino v Soro, misliš, da gledaš takoraj norveški fjord, samo da manjkajo jadrmic.

Seveda, početi se letovičarji in izletniki tu vozijo s čolni.

To je najbolj slikovit in romantičen konč doline.

Ko greš od Gorenje vasi po cesti proti Hotavljem, opaziš velika in čedna gospodarska poslopja prejšnjega tratarskega župana Franca Ursiča, podomača Preserca, ki je župnjal svoji občini nad 30 let in maysikaj storil za njo.

Male naprej od teh poslopij opaziš na prijaznem in lepem griču zidan oklep, to je podstavek za vilo Mrs. Tavčerjeve, ki kaže sedaj tam v Ameriki film "Tričavski strmine". Ona misli tu zgraditi poslopje po ameriškem uzoru. Lepšega prostora z razgledom na vse strani si ni, mogaš to dolini izbrati.

Film "Triglavskie strmine" je napravil pred par leti z velikimi stroški in napornim hribolazki klub Skala in je dosedel edini in najlepši ali najzanimivejši slovenški film.

Tako naj se vsak lahko potruji, da ga bo videl, ker mu ne bo "al".

To bo za sedaj vse. Pozdravljam vse naše Poljance in druge v vam priporočam, da arči vsaj vsak drugi, če le more, "Glas Naroda" za svoje ljudi doma, da ga bodo čitali čez zgodnjem. G. N. na krizo in druge težave pozabili.

Napisal bom že še kaj skozi zimo, da boste čitali vi in vaši prijatelji tam in tukaj.

Torej ne pozabite na G. N.!

J. B.

SMETANA PRIDELKA
IN NJENA
Krona Slave

ZAJAMČENJE FINEGA TOBAKA ZA
bodoče Lucky Strike

Ker ni mnogo kadilev videlo fine tobačne rastline v polnem cvetu, Vam pokažemo to sliko. Le nekaterim teh finih rastlin je dovoljeno, da se razveto in da napravijo semen. Ta skrbno izbrana semena napravijo za prihodnje leto "Smetano Pridelka" za vašo Lucky Strike, kajti tobak mora vsako leto zrasti iz semena. To skrbno gojenje finih vrst tobaka pojasni, zakaj ohranijo Luckies isto fino, edinstveno kakovost od leta do leta — tako okroglo in trdno in polno nabasane — brez zrahljnih koncov.

VEDNO najfinješti tobak
VEDNO najfinješta izdelava
VEDNO Luckies ugajajo!

• "it's toasted" •
ZA ŽAŠČITO CRLA — ZA BOLJŠI OKUS

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI:

SVETA UR	Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano ..... 2. broširano 1.75
v platno vez 90	
v fino usnje vez 1.50	
v najfinje usnje vez 1.80	
v najfinje usnje trda vez 1.80	
SKRBI ZA DUŠO	Slovenska narodna mladina (obseg 452 strani) 1.50
v platno vez 90	
v fino usnje vez 1.50	
v najfinje usnje vez 1.80	
RAJSKI GLASOVI	Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
v platno vez 80	
v fino usnje vez 1.50	
v najfinje usnje vez 1.80	
KVIŠKU SRCA	Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana ..... 3. Sadno vino 40
v imitirano usnje vez 60	
v usnje vez 80	
v fino usnje vez 1.20	
v najfinje usnje vez 1.50	
v najfinje usnje vez 1.80	
NEBESA NAŠ DOM	Učna knjiga in berilo laškega je- zika 60
v ponarejeno ..... 1.	
v najfinje usnje vez 1.50	
v najfinje usnje trda vez 1.80	
MARIJA VARHINJA	Učna knjiga in berilo italijan- skoga jezika ..... 1.
fino vez 20	
v fino usnje 1.50	
v najfinje usnje trda vez 1.80	
Hrvatski molitveniki:	Učbenik angleškega jezika trdo vez 1.50
v imitirano usnje vez 60	
v usnje vez 80	
v fino usnje vez 1.20	
v najfinje usnje vez 1.50	
v najfinje usnje vez 1.80	
POVESTI in ROMANI	Vvod v filozofijo (Veber) 1.50
Agitator (Kersnik) broš. 30	
Andrej Hofer 50	
Beneška večežalka 35	
Belgrajski biser 35	
Beli mesec 40	
Bele noči, mali junak 60	
Božično daroviti 35	
Božična pot na Bledu 20	
Božična pot na Šmarji gori 20	
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	
v belo kost vezano 1.10	
Come Unto Me 30	
fino vez 35	
Key of Heaven: fino vez 35	
v celoti vezano 1.20	
v celoti najfinješi vez 1.50	
v fino usnje vezano 1.80	
v najfinješi usnje vezano 2.20	
Angleški molitveniki: (za mladino)	Cankar: Grešnik Lenard, broš. 70
Key of Heaven: fino vez 35	Mimo življenja 80
v celoti vezano 1.20	Moje življenje 75
v celoti najfinješi vez 1.50	Romantične duše 60
v fino usnje vezano 1.80	Balkansko-Turska vojska 80
v najfinješi usnje vezano 2.20	Balkanska vojska, s slikami 25
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Boj in zmaga, povez 20
v belo kost vezano 1.10	Blagajna Velikega vojvode 60
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Burska vojska 40
Key of Heaven: fino vez 35	Beatin dnevnik 60
v celoti vezano 1.20	Čarownica 25
v celoti najfinješi vez 1.50	Cvetina Borografska 45
v fino usnje vezano 1.80	Cvetke 25
v najfinješi usnje vezano 2.20	Cebelica 25
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Črtice iz življenja na kmetih 35
v belo kost vezano 1.10	Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski 60
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Dekle Eliza 40
Key of Heaven: fino vez 35	Dalmatinske povesti 35
v celoti vezano 1.20	Dolga roka 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Do Ohrida in Bitolja 70
v fino usnje vezano 1.80	Doli z orojem 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Dve slike: — Njiva; Starka (Meško) 60
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Devica Orljanska 50
v belo kost vezano 1.10	Divna 60
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Doktor Jevet 50
Key of Heaven: fino vez 35	Domači živopis 50
v celoti vezano 1.20	Domači ali cekev v Katakombe 45
v celoti najfinješi vez 1.50	Fran Baron Trenk 35
v fino usnje vezano 1.80	Filozofska zgoda 60
v najfinješi usnje vezano 2.20	Fra Diavolo 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Gospodarska sveta 40
v belo kost vezano 1.10	Gostilne v starri Ljubljani 60
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Grška Mytologija ..... 1.—
Key of Heaven: fino vez 35	Gusarji 75
v celoti vezano 1.20	Gusar v obiskib 80
v celoti najfinješi vez 1.50	Hadiž Murat (Tolstoj) 40
v fino usnje vezano 1.80	Hči papeža, vez ..... 1.—
v najfinješi usnje vezano 2.20	Hektorjev meč 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Hedvika 40
v belo kost vezano 1.10	Hudi fasi, Blage duše, veseloigr 75
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Helena (Kinotora) 40
Key of Heaven: fino vez 35	Hudo Brezdu (IL gr.) 35
v celoti vezano 1.20	Humoristične Grotte in Satire, vezano 80
v celoti najfinješi vez 1.50	broširano 60
v fino usnje vezano 1.80	Izlet g. Bročeta 120
v najfinješi usnje vezano 2.20	Izbrani spisi dr. II. Dolenc 60
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Iz tajnosti prirode 50
v belo kost vezano 1.10	Iz modernice sveta, trdo vez 1.60
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Jazilčevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih ..... 10.—
Key of Heaven: fino vez 35	Jazilčevi spisi dr. Ivan Menelinger: 2 zvezka 1.50
v celoti vezano 1.20	Igračke, broširano 80
v celoti najfinješi vez 1.50	Igralec 75
v fino usnje vezano 1.80	Jagnje 80
v najfinješi usnje vezano 2.20	Janko in Metka (za otroke) 80
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Jernač Zmagovač, Med planzovi 50
v belo kost vezano 1.10	Juri (Strug) trdo vez 75
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Jurek (Dostojevski) 1.50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kajtak) 50
v fino usnje vezano 1.80	Kajtak (Kajtak) 50
v najfinješi usnje vezano 2.20	Kajtak (Kajtak) 50
Child's Prayerbooks: v barvaste platične vezano 30	Kajtak (Kajtak) 50
v belo kost vezano 1.10	Kajtak (Kajtak) 50
Catholic Pocket Manual: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
Key of Heaven: fino vez 35	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti vezano 1.20	Kajtak (Kajtak) 50
v celoti najfinješi vez 1.50	Kajtak (Kaj

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VIKTOR GOMULICKI:

NEDOSANJANE SANJE

Kaka čud je se gode zunaj! Kamar pogledam povsod samo srebro in alabaster! Drevesa iz alabasta in vse ulice - sladkorjem potrese ne. Človek bi skor osepel. Ali se je svet skopel v mleku, ka-li?

Po zraku pa plješčo srebrne zvezdice. Kadar potegne veter, se zvezdice zavrite in zapletejo kakor roj komarjev topela poletnega večera. Včas se zdi, kakor bi se bilo v višini nekaj odigralo, briljanti padajo kar v plaste. Včas se počake, nad strehami v vrtilnicah sivega dima bela prikazena, kakor smrt ali pa kakor mati božja... Ježuškom.

Nebo je postal prozorno kakor steklo in se svetlo leskeče. Videti je globokejše, skoro ga ni videti. In sonce krasno žari in gleda izza dimnikov zlato kakor monstrane.

Matijevka se vsemu temu silno ščudi. Stisnila se je za svojo stojnico in mežički zaradi prevelike svetlobe.

Osemdeset pomladni je že doživel, a še ni vidišla takega dne. Tak je kot pristni briljanti, polni bliščobe in čara. Gotovo prinese kako neščudi: ali pa kruh dražji, ali pa se bo kdo obesil....

Na nasprotni strani ulice ležita dve sfinge. Sneg jima je pokril glavi z belimi kronami. Petnajst let že gleda manj na danem, a še nikdar se pista oni dve manj oziroma tako čudno kot domes. Kdo ve, kaj se neki mislita....

Kupčija je slaba. Ljudje naglo begajo mimo stojnico ter skrivajo nosove v kožu ali pa v suknjo.

Ziva duša se ne ozre na njene eksunske medenjake. In vendar gledajo vabljivo iz širih košar, lepo ozljaljanih in z zlatim in srebrnim papirjem.

Matijevko mori zima. Davi je šla od doma brez gorkega zajtrka. Da se ogreje, je bila izpila samo dve čašči zeliščnega žganja. Dobro žganje, prav očusno, je dobro za slabost, a dve čašči v takem mrazu, to je kot nič. K sreči je steklenica pod stojnico komaj načeta.

Starca piše "zelenega", si greje roke nad lonoem z živim ogljem in svet se ji prične vrteti pred očmi.

Tó, kar se ji je videlo kot sneg, se ji zdi, da je samo belo dišeče svetje. In zvončkanje sanj? To je žvenketanje kos in srpov, ki se bliskajo na polju. In po sredini ulice, to je le potok. Na eni strani

nič prida ne bo iz tega dekleta. Lepotiči se in pači, striže si lase nad celom in se ne zmeni za babiljone besede. Sam Bog ve, kaj bo z dekletom.

Cedalje svetleje je in - cedalje bolj mraz. Matijevka znova seže po steklenici in prebraska oglje v loncu. Mraz jo zbrada v nože z milijoni ostril. Iglo. Ko je bila za trenutek zaprla oči in jih potem zopet odprla, je videla, kako so po zraku migajo škrlatne pege. Ljudje cedalje hitreje hite mimo njene stojnice in cedalje bolj cepetajo z nogami, da bi se ugrali.

Malopridreno dekle je ta Roza. Ko bi prinesla vsaj lonček toplo juhe! Sieer pa ji ni dosti začno.... Sonce zahaja za milinom, se malo, pa bo mrak. Večer je gorak, skoro sošaren. Žabe regljajo v trsu, prepedica se oglaša in voda pod milinski kolesi vre in kipi kakor v kotu.

"Nič ne skrbi, Minka! Vse pojde prav. Starši nama sieer sedaj še ne dovolijo, a se tudi omehajo. Ko se vremeni kot častnik na svojem konju s križem na prsih, se mi bošata kar klanjala. Da, Minka, vse bo še dobro in prav!"

Lepo zna govoriti Stanko. Pa je tudi zlak kakor slika. Samo škoda, da odide jutri s polkom.

Sonec je ugasnalo, milin se je ustavil, ptice v šumi so pospale. V vrtu pojo slavec, čemži diši in miladi parcev se razgovarja za slovo.

Ceden fant je Stanko. Matija mu ni kdo. Matija ima poln obraz rdečih lis, in čez ramo tudi ni prelep zrasel. A Matijo ima oče rad. Za milin skribi in spozna se na vse kot nihče drugi. Nedavno je dejal starilinjan vprito vseh ljudi, da hčerne ne, da nikomur drugemu kot njenemu.

Z Minkino sreco so to hude muke. Kako bi se odkrižala nepriznjeno ženina?

"Medenih kolačkov za štiri." "Malega kruhnka za dva."

"Orehov."

"Melisime."

Tolpa dečkov je obstopila stojnico, gnete se in sili ter potrkava ob mizo z denarjem.

"Tako, otroci, takoj," je dejala Matijevka ter si mela oči. "Vse dobite, kar želite, same mo ne kriješ tako. Matijevka še ni oglušela."

Dečkom deli slasčice in spravljajo v veliko usnjano vrečico.

Otroci kriče odhajajo, se preričajo in posmehujejo starim branjevki.

Mraz ni odnehal niti za las. Nebo in zemlja, vse se iskri kot sami kristali. Kadarkoli se odpro vrata v krčmo onkraj ceste, se zavali skozi neje sopara v velikih velih valovih.

Matijevko silno zebi v noze. Kakor odrevene je, še gibati se ne more.

Roze pa ni in je ni!

Znova mora seći po svoji tolažnici. Samo da to zeliščno žganje, sičer tako koristno, sedaj nič ne izda. Ne gre niti v želodec, niti v glavo — samo v noze. Namesto da bi jih krepilo, jih slablji, namesto da bi človeka razveselilo, ga dela otožnega.

Zalostna usoda, sedeti na mrazu in gledati s starimi očmi, odkod pada dva ali trije noveci.

V mlini je bilo bolj veselo....

Ne, tudi tam ni bilo veselo. Matija je bil po-poroki še bolj oddulen in robat. Doma stiska, sam pa si privoči, piše in zapravlja. V mestu ima dosti tovarishev. Cedalje bolj hodi na veselicu, zalin pa pušča v nemar. Ko bi ne bilo otroka, bi poizkusila, kako globoka je voda pod kolesi.

In Stanko?

Njegovi kosti je zasul žolti pesek nekje tam na Ruskem.

Bog daj večni pokoj rajniku in mit tistim, ki so ga preživel!

"Čuj, ti stara, nikar ne spi; še zmrzneš nam, potem bomo imeli pasitnosti zaradi tebe!" Tako je začiklje stražnik in potrkal starko po rami. Starca odpira sozne oči, ki se motno leskečejo, kakor bi šla preko njih smrtna senca — zatrjuje, da res ni spala.

Potem je uprla oči v sfinge, ki sta ležala nepremično, pokriti z be-

limi sneženimi plašči.

"Kako so ljudje nespametni," godrja starka. Pravijo, da sem zaspala. Jaz sem pa samo zadremala za hipec, ni drugega.

Sfinge ji dolgočasita. Dvigne glavo in gleda visoko čez dimnik. Ljudje kurijo peči, kakor kazje, iz nekega dimnika se valijo sivi oblaki dima. Od sončnih žarkov razsvetljeni se bliskovito krotovijo, in zdi se da je videti, kakor bi gradili cerkev.

Matijevka bi radi pozabilo bolečino, ki ji prehaja iz noge v križ. Zato sledi z očmi tiste raznolike oblake, ki se razlivajo po zraku. Včas se podero ter megle stave in oči gledajo noter. In tam je polno stehrov, oltarjev, svečnikov. Nekoliko je vse to podobno farni cerkvi, samo da je vse imenitnejše.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da klaj imate plačano naročino. Prva številka pomeni mesec, druga pa dnev in tretja pa leto. Zadnja opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, za Vas prosimo, da skušate načinno pravočasno poravnati. Pošljite jo naročnost nam ali jo pa plačajte noščno zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imeni so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saftic

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Aurora, Mary Butcher

Chicago, J. Bevcic, J. Lukanic

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrvat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Joze Zelenec

KANSAS:

Girard, Agnes Moenik

Kansas City, Frank Zaggar

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penns. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stolar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gonze

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Eveleth, Louis' Gonze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strmcha

Little Falls, Frank Masle

OHIO:

Barberton, John Balant, Joe Hilt

Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar.

Hinger, Jacob Resnik, John Slapnick

Euclid, F. Bajt

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumša

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Ambleridge, Frank Jakše

Braddock, J. A. Germ

Brighton, Anton Ipavec

Clairidge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovč

Export, J. Previč, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polantz

Krayn, Ant. Tauzelj

Luverne, Frank Baloch

Manor, Fr. Demšar

Meadow Lands, J. Koprivšek

Midway, John Žust

Moore Run, Frank Podmilšek

Pittsburgh in vso okolico, Vinča

Arh

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demšar

Reading, J. Pezdirc

Steeltown, A. Hren

Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schifler

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Skok

Sheboygan, Leo Majean

WYOMING:

Gospa REGINA

Roman iz življenja:
Za "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

90

Ko zdravnik odide, gre Tom zopet tiho v Uršikino sobo. Biila je mnogo mirnejša kot prej. Ležala je v zaprtimi očmi in je trdno zaspala.

Teta in Tom gresta tiho v sosednjo sobo, toda vrata pštita odprta in sedeta tako, da sta vedno mogla videti Uršiko.

Šepetajo se razgovarjata o vsem, kar je težilo Tomovo srce in kar je teta epazila.

Tomu se je zdelelo kot sladke sanje, da ga je Uršika jubila, da ji ni bil več strie Tom, temveč samo Tom — njen ljubljeni Tom. Globoka ginejnec ga navdaja. Sedaj ni več dvomil, da ga ljubi. Kako jo je tudi sam ljubil. Sedaj mu je bilo jasno, zakaj je bila ves dan v svoji sobi. Videla je, kako se ga je Georgina oklonila, in je to napačno razlagala. Koliko je moral trpeti, ta sladka, beza evtka, njegova malo, ljubljena medvedka. In poleg tega ji je še, vedi Bog, kako nerad, sporočil, da je dr. Nimrod prosil za njeno roko in ji je še ce'o prigojarjal. Vsa obupana je tedaj mislila, da mu je posta nadežna in da jo je hotel spraviti od hiše. In tedaj je hotele la rajši iti v prazen nič, ker ni mogla prenesti ločitve od njega.

— Teta Greta, kako je vendar mogla misliti, da mi je sploh kdaj mogla postati nadležna in da jo bom kar odslovil?

Stara gospa se dobrodušno nasmeje.

— Kako pa si ti mogel misliti, da bi gla od tebe in bi se poročila z drugim?

— Kako pa sem mogel misliti, da bi ta mladi otrok mogel ljubiti mene ko sem skoro dvajset let starejši od nje?

— Kako ja bi ljubezen kdaj vprašala po starosti! Davno sem že spoznala, da se ti je njen sreči popolnoma odprlo in sicer kmalu potem, ko si jo iz Transvaala pripreljal v hišo.

— Da bi mi bila saj kdaj malo namignila.

— Da, Tom, kakov človek napravi, storji narobe. Vse se mi je zelo prenešeno, kakov da bi se mogla le z besedo dotakniti. Da pa sem s svojim moškom skoro pripomogla k temu, da bi šla v smrt — moj Bog, tega pa vendar nisem mislila.

— O, sam sem bil vsega kriv, — vdihuje Tom.

— Kriv! Tom, kje je kakšna krivida? Saj si je vendar želel vse dobro. Na račun svoje lastne sreče si hotel zgraditi njeni sreči. Več nikdo ne more storiti za drugega. Kot izgleda, je Georgina Dolaldova spesnila kamen, da se je pričel valiti.

Tom naglo vstane.

— Tega ji nikdar ne odpustim.

Stara gospa ga poprgla z dobrotljivimi očmi.

— Več, da je nikdar nisem mogla trpeti, toda vs'ed tega človek ne sme biti krivičen. Po vsem tem, kar si mi povedal, jo je treba holi pomilovati kot pa obsojni. Slabha ni, samo neugodna in tudi pri tem je moreče tvoj brat Kurt mnogo kriv. Pog daj, da bi se izpametovala in da ne bo napravila le kaj več neuspeši.

— Ne morem ji pomagati. Skušal bom pozabiti, da mi je skoro určila moje srečo in je mojo Uršiko skoro pognala v smrt.

Teta pokima.

— Da, da, to te jezi, to je razumljivo. Sedaj pa bova govorila o kom drugem, ki bo tudi moral trpeti.

— Misliš dr. Nimreda?

— Da, to razčakanje, ki ne more izostati, ga bo zelo bolelo, toda za življenje ne bo doča. Uršika ima zelo rad — kdo tega otroka ne bi imel rad, na je trdega značaja in ho tu li ta udarec prenesel. Začetek bo in ne bo mogoč kmalu pozabiti — toda — nekega dne bo srečen s katero drugo.

Tom se oddahne.

— Kako sem nanj ljubosumen! Veljalo me je srčno kri, da sem govoril za njo. Toda navzly temu sem to storil. To ga more prepričati, da sem se moral premagovati. In sedaj se mora tudi še sam: — jaz sem tudi samo človek in sem srečen, da se mi more smiliti in da meni ni treba trpeti.

To noč sta govorila še o marsičem in oba sta se z veliko skrbjo ozirala na Uršikino posteljo.

*

Uršika je spača do naslednjega jutra in ko se zbudila, je teta Greta sedela pri njeni postelji. Toma je postala posteljo in s stran obljubo, da mu bo takoj dala znamenje, kadar se Uršika združi. Teta je ce'o noč prebila v nastonjanju poleg Uršikine postelje in je samo včasih nekoliko zadremala. Sedaj pa je bila zopet na svom mestu.

Z nejasnim, vprašajočim pogledom se Uršika ozre v staro gospo. Četudi je bila zopet pri zavesti, se ni mogla takoj spomniti, kaj se je zgodilo. Z mirnim, dobrotljivim nasnehom se teta skloni k njej.

— No, Uršika, ali si se napsala? — jo vpraša, kot se ne bi nje zgodilo. Uršika ne odgovori. Zamijljena gleda okoli sebe. Teta ji mirno vlijeva v ustva zdravila, ki jih je zdravnik predpisal. Bilo je pomirjevalno srečstvo za živece in Uršika ga je voljno popila. Nato nekaj časa leži mirno in premišljuje. Vpraša se, kaj se je zgodilo, da leži bolna v postelji, toda ne more si odgovoriti. Šele čez nekaj časa pravi z žalostnim glasom:

— Saj to ne more biti!

— Kaj pa, Uršika? — vpraša teta ter jo poboža po laseh.

— Da ležim tukaj v svoji sobi — da si ti tukaj, teta Greta. Saj sem vendar šla proč.

— Sanja' se ti je, Uršika. Kam naj bi bila šla?

Naenkrat na se Uršika dvigne in njene oči se nemirno in plaho ozirajo naokoli.

— Ne — ne — vse to se mi ni moglo sanjati.

— Seveda se ti je samo sanjalo in malo boča si tudi bila, imen si kročino in tedaj ima človek hude sanje. Samo spi, Uršika; spati je zdravo.

Pošutno zapra Uršika oči, toda ne, da bi spala, temveč, da še enkrat vse premisli, kar se je zgodilo. In počasi se ji dani — počasi je zopet vse oživel. Toda — moj Bog — saj je vendar šla k jezeru — to se ji prav gotovo ni sanjalo. Tom — da — Tom se bo poročil z Georgino Donaldovo — Tom ji je reklo, da naj vzame dr. Nimrod. In tedaj je bila vs'edbolečin brez pamti. Da, tukaj na tleh je ležala in čakala, da bi dobila moč, da bi mogla teči do jezera in v jezero. Saj je tudi tega iz hiše — da — in je tudi za Toma že nekaj napisa. Potem je šla v park, prav gotovo — in je tekla v jezero — toda — kako je prišla tu sem?

Plaho odpre oči in pogleda staro gospo, ki je popolnoma mirno sedela poleg nje.

— Teta Greta!

— Kaj pa, sreč!

— Teta Greta, kako nridem v svojo posteljo? — vpraša hrina.

— Teta jo primeže za roko. Vedela je, da mora postopati z njo zelo previdno in opremo.

— Da, kako prideš v svojo posteljo. Stric Tom te je položil va-

Iz Slovenije.

Sinova ubila očeta.

Na Hotizi se je dogodil pretresljiv dogodek. Brat Stefan in Avgust Kirec sta ubila očeta Štefana. V družini je že dalje časa vladal nemir in česti prepriki med dečki in očetom, niso obetali niti dobroga. Tudi te dni je prišlo do hudega prerekanja ter napovedi do dejanskega spopada. Oba sina sta napadla očeta in ga je eden takoj nafukal po čelu z ročico in voza, da mu je prebil kost in težko poskodoval možgane. Vsaka pomoč je bila zaman in star Kirec je knasel nato umrl.

Oba brata sta se prišla sama javiti žandarmeriji. Odvedena sta bila takoj v zapore tukajšnjega sodnika. Dogodek je zbulil veliko razburjenje v vasi, tem bolj, ker je bila družina prejšnja leta na zelo dobrem glasu. Oba starša Kirecev sta bila dolga leta v Ameriki in pristila sta doma otroke, celo maleoletne. Otreoci so bili zelo pridni in so dobro gospodarili doma. S povratkom očeta iz Amerike pa so nizstupila v družini neoglasja, ki so spravila družino v tako hudo nesrečo.

Žrtev prizanesljivosti.

Pri posestniku Ivanu Janezu, Večeslavovih so ličili koruzi. Seveda se je nabralo mnogo vasačev, med njimi Madjar Franc, sin manje posestnika in Koler Anton, oba iz Večeslavov. Pozneje pa je prišel k ličkanju na gumino tudil poljedelec Meneiger Janez. Čim je stopil v skedenj ter opazil med navzočnimi tudi Kolerja, mu je zarabil: "Danes bo tekla še kri!" S Kolerjem sta bila načrte sprata. Okrog polnoči, ko so že delo končali, sta se Madjar in Koler skupno vračala domov. Nedaleč od skedenja pa ju je dohitel Meneiger, ki je brez besede učaril Kolerja, po ustih. Medtem, ko je Koler pobiral kapo, ga je Meneiger udaril z babko (želeni del na pravni, kjer k'epilje kose po nosu, da se mu je vili kri). Da prepreči nadaljnje udarce in da zadrži svojega tovarja, je pred Meneigerjem stopil Madjar. Toda slabje je naletel. Meneiger ga je silovito sunil. Med pobiranjem pokrivala pa je Meneiger še udaril Madjara z vso močjo po glavi. V

njo, ker si omedela Tako te je glavobol izmučil, da nisi več večela, kaj si delala. In tako si omedela in se zgrudila in strie Tom te je tu sem primesel, nato poklical zdravnika, ki ti je dal spalni pratek, ker te je mučila vročica. Nato si celo noč spala in sedaj so, hvala Bogu, izginile hude sanje, ki se ne smejo nikdar več vrniti. Močna pa biti popolnoma mirna.

Vse kar se je zgodilo, je stalo jasno pred njenimi očmi. Samo tega ni vedela, kako pa priveliči. Naenkrat se dvigne in napravi kretajo, kot bi hotel zbežati. Teta Greta pa jo rahlo potisne v blazine.

— Samo mir, Uršika; ne napravljam nam še več skrbti!

Uršika zatisne oči, toda v razburjenju se ji je tresla na obrazi vsake žila. Roke so nervozno grabile odejo in slenjči z obupom v očeh pogleda staro gospo.

— Teta Greta, sedaj zopet vse vem — in sij sem vendar hotela umretni.

Teta Greta ji boža roko.

— Tega dobrí Bog ni dopustil, da bi nam prizadela tako hud udarec, — pravi resno.

Strah je gledal in Uršikinh oči.

— Oh, zakaj me niste pustili umretni? Teta Greta, saj ne morem tega prenašati. Kako sem prišla sem?

— Tom te je prinesel. Videl te je, ko si šla iz hiše. Tekel je za teboj in te je, hvala Bogu, zgrabil, predno si skočila v jezero. O, Uršika, kako nesrečno bi nas napravila, ako bi šla od nas!

Uršika zopet občuti, kako divje ruje v sreču bolečina.

— Teta Greta — oh, draga teta Greta, saj ne morem več živeti, ne morem! Toda — mogoče umrjem brez — brez — Toma. — Stric Tom me nima kaj rabiti v hiši — in kam naj grem?

Teta Greta vstane in da v zvonem Tomu znamenje.

— Na to ti bo Tom sam odgovoril; bodi popolnoma mirna.

Pri tom še enkrat poboža Uršikine lase in kmalu siši Tomove korake po stopnicah in teta gre naglo k vratom.

— Sedaj že čuje in je pri zavesti ter ve, kaj je naredila in da si jo ti prinesel nazaj. In sedaj ji hitro povej vse drugo; čimprej je rešena svojih srčnih bolečin, tempri bo ozdravila.

S temi besedami pripravi Toma v sobo in se odstrani, da ostane sama. Uršika prebledi in ga gleda z umrlimi očmi.

— Moja Uršika, moja sladka medvedka, kako nesrečnega si hotela napraviti svojega Toma. Tako ljubezljivo neumno pismo mi pisala — poslovilno pismo. Uršika, Uršika, poglej me vendar. Saj ni res, da se hočem poročiti z Georgino Donaldovo. Ne pomaga mi, izdati jo moram, da tebe pomirim — vrgla se mi je okoli vrata, predno sem ji mogel vbraniti. To si videš. Ako bi še malo daje počaka, bi mora' videti, kako sem jo pahnil od sebe in kakšno polno jezo zbežala, ker sem ji moral povrediti, da je ne morem ljubit in da si bom nekega dne sam izbral svojo ženo. In potem pride popoldne dr. Nimrod. Oh, Uršika, kaj sem trpel v svoji blaznosti za ga imam rada in da me hočeš zapustiti. Toda nisem se upal te izravnati tvoja sreča mi je pomenila več, kot moja in tako sem celo'obil nad seboj tako moč, da sem ti prigojarjal.

Ali nisi prav nič opazila, kako težko mi je bilo in kako srečen sem bil, ko si mi povestila, da ga ne ljubi? Toda tedaj še vedno nisem verjel, da bi mogla ljubiti svojega strica Toma, ljubiti mnogo bolj, kot koga drugega, tako ljubiti, da bi rajši umrila kot pa od njega se ločiti. Uršika, ljubim te — oh — tako folgo že — tako zelo ljubim — raztrgala bi mi srečo, ako bi v resnicu za vedno odslala dene. Toda zopet sem te dobil in sem te strgal s praga večno.

Moja si sedaj za vedno, moja malo medvedka, sedaj te bom trdno držal, da vedno, moja sladka žena. Ali hočeš biti moja žena, Uršika? Tako rad te imam, da bi se mogel odpovedati svoji sreči, ako si te s tem mogel osrečiti. Toda bolelo me je, zelo bolelo. Večko je bilo moje hrepomene, da bi te pridobil popolnoma za sebe kot moja malo, sladko ženo, toda vedel sem, da sem skoro dvajset let starški od tebe. Povej mi vendar, Uršika, ali me imam v resnicu ravnati, da hočeš mostati moja žena?

Ljubezljivo jo objame, kot je ne bi hotel več izpustiti. Njegove besede posluša kot v omrzljivih sanjih, čuti njegovo srečo na vojem in ve, da jo drži popolnoma drneča kot kdaj poprej. Oba se razdelijo globoko v oči in v pogledih sta videla, kako zelo sta ljubila. Uršika, Uršika ne more mičev v rovoriti, objema semo njegovo srce in ga gleda v blaznovi sreči. Lahna rdečina se razlije čez njeni tako bledi obraz in bila je lepoča, kot kdaj. Njene poteze so se strela vsega otroškega; bi'ja je mlada žena, ki je dozorela v bolezni in je bila sedaj neporisno srečna.

Slednjič prične govoriti.

(Konec prihodnjih.)

bolčinah je Madjar kriknil: "Jo, z nožem me je!" — "Ne, s kamnom sem te!", je odvrnil Meneiger, ki se je nato izgubil v noči in odvrgel babko v travo. Oba napadci sta naslednji dan prijavila mališanstvo orozničnik. Kratko za tem pa sta odstopila od tožbe po prigojarjanju Meneigerja samega, ki je v spravo plačal 5 litrov vina.

Madjar pa je od tega dne čutil vse bolčine v glavi. Zaskrbljena mati, ki je slišala ponoči njegovo stokanje, ga je večkrat navzočila, naj si poišče zdravniško pomoč. Zaman. Šele, ko so bolčine postane neznošne, se je napotil k zdravniku, ki je ranč vodil. Toda slednji so ga morali prepeljeti v bolnišnico, kjer je podlegel... Sodno raztelesenje je pokazalo, da je imel na temenu vdrtlo lobanje, kar jo povzročilo notranje gnajenje, zaradi infekcije rane,